

3 Mei 2022

Betreft ActieAgenda Actieve Mobiliteit [AAAM]

Geachte leden van Provinciale Staten,

Op uw agenda van de Statencommissie van 9 mei staat de ActieAgenda Actieve Mobiliteit

De provinciale Kerngroep van de Fietzersbond heeft hierover een aantal opmerkingen.

Samenvatting: De Fietzersbond vraagt om

1. veel meer aandacht voor (het onderhoud van) recreatieve fietsroutes in de AAAM en bereikbaarheid van recreatiegebieden vanuit de kernen
2. scherpere definities van doorfietsroutes in de AAAM: doorfietsroutes zijn in de voorrang, breed, comfortabel, kruisingsarm en zo mogelijk ontvlochten
3. prioriteit aan het aspect verkeersveiligheid in het AAAM: snelheidsreductie gemotoriseerd verkeer met een efficiëntere handhaving en goede verlichting op fietsroutes
4. het verbeteren van de concurrentiepositie van de fiets t.o.v. gemotoriseerd verkeer door hogere kwaliteit van de fietsroutes, opdat meer mensen de fiets kiezen boven de auto.

Inleiding

De Fietzersbond onderschrijft de inleiding van de nota op pagina 2: het gaat om bevordering van het fietsverkeer en ook om veiliger fietsen. De argumentatie is breed: klimaat, gezondheid en ruimtebesparing zijn gebaat bij actieve en schone vormen van mobiliteit.

Het gaat de Fietzersbond niet alleen om het formuleren van beleid, maar ook om uitvoering ervan. De Fietzersbond vindt inspiratie in onder andere de Fietsvisie van het landelijk bureau en in het boek van Verkade en Te Brömmelstroet.

Geef kwaliteitseisen aan recreatieve hoofdroutes en zie het nut van de kust als bestemming

Iedere fietskilometer biedt voordelen boven een autokilometer en is even belangrijk, ongeacht de bestemming of het doel of de leeftijd. 46 % van het aantal fietskilometers wordt afgelegd in de vrije tijd [KIM, 2020].

Opgave 7 uit perspectief Fiets luidde: stimuleren fietstoerisme. GS laten dit idee nu los. Op pagina 9 van de AAAM moet het verbeteren van recreatieve netwerken het doen met de allerlaagste prioriteit. Voor het netwerk van Icoonroutes en andere routes is beter wegdek, autovrije gedeelten [Zuiderzeeroute], verdwijnen tolheffing [PWN-gebied], beter wegdek en zandvrij houden nodig. Zeker iconroutes hebben planologische en juridische bescherming nodig. De Kustroute concurreert met de Donauradweg, Elberadweg, Loire á Velo etc. Op de Kustroute rijden bij redelijk weer ruim 200 fietsers per uur; op topdagen ruim 500.

Over de Kustroute [voorheen LF1] heeft de Fietzersbond diverse noodkreten laten horen; deze zijn onlangs verwoord in een brief 8 april. Deze bevat de volgende wens: Provincie neemt regie over overleg inzake de Kustroute bij Bergen; Provincie neemt deel aan onderhoudskosten.

Anders dan in het NTF zien wij de kust en de recreatiegebieden als een belangrijke bestemming

Wij verzoeken u om de Actieagenda hierop te amenderen.

1. Bereikbaarheid kust als bestemming doorfietsroute
2. Icoonroutes en andere delen recreatief hoofdnet hebben 4 of 5 bollen bij de prioriteiten

Naast beleid is uitvoering nodig, en wel conform de uitgangspunten / doorfietsroutes / budget

De Fietzersbond merkt, dat Provincie en gemeenten lage kwaliteitseisen hanteren bij de vormgeving van doorfietsroutes, vergelijk de brief van 1 mei uit de regio Alkmaar; daar merken we, dat de kwaliteitseis “directheid” niet wordt gehonoreerd: 2 nieuwe tracés langs het spoor bij Castricum worden niet onderzocht. Dit is ook strijdig met pagina 6 uit de brief van GS: *“dat betekent dat de routes bij voorkeur ontvlochten zijn van het autonetwerk”*.

De tekst op pagina 10 luidt: *Om ongestoord te kunnen doorfietsen liggen ze bij voorkeur niet langs drukke autowegen en hebben de fietsers voorrang op het kruisende verkeer.*

In Alkmaar wordt de wens om te kunnen doorfietsen niet toegepast of aan allerlei voorwaarden verbonden: blijkbaar wordt het voorrang verlenen aan fietsers door auto's als bezwaarlijk gevonden. De wens om uit oogpunt van verkeersveiligheid te kiezen voor 2 één richtingspaden i.p.v. een tweerichtingenfietspad wordt niet aangegrepen, omdat dit gebruikruimte voor auto's zou kosten. Een oplossing voor de kruising Vennewatersweg is te duur. Ook voor andere regio's geldt, dat voor doorfietsroutes te lage kwaliteitseisen worden gehanteerd.

Kwaliteiten: doorfietsen, voorrang en zichtbaarheid bij duisternis ook toepassen.

Op pagina 6 van de brief van GS wordt een oneigenlijke tegenstelling gecreëerd tussen veiligheid van en voorrang voor fietsers. “Uiteraard prefaleert, bij het maken van keuzes, de verkeersveiligheid zwaarder dan vasthouden aan het voorrangsprincipe”. *[stijlfouten overgenomen]*. Naar ons idee moeten en kunnen kruispunten worden ontworpen die recht doen aan zowel veiligheid als doorstroming van fietsers.

In perspectief Fiets is aangegeven, dat de fiets een gewaardeerd vervoermiddel is. Dan verbaast het ons, dat op het fietspad langs de N246 de fietsers bij kruisingen uit de voorrang zijn gehaald en GS dit niet willen corrigeren. Sterker nog: de provincie wil in de richtlijnen niet opnemen, dat discriminatie van fietsers in voorrangssituaties wordt uitgesloten. Pagina van de brief over de AAAM stelt: *“Het is nodig dat bij onze eigen projecten de fiets als volwaardig vervoermiddel wordt behandeld”*. In de praktijk wordt dit niet gewaarborgd. O.i. is dit geen verkeerstechnische zaak, maar een politieke afweging.

Bij het project afslag A9 bij Heiloo staat nu een kruispunt in het ontwerp, waarbij fietsers een turbo-rotonde Lagelaan – Oosterzijweg gelijkvloers zouden moeten gaan kruisen, in strijd met de adviezen en richtlijnen; een fietstunnel zou te duur zijn. De recente reconstructie van de kruisingen N504 leidde tot langere wachttijden en meer verkeersongevallen van fietsers.

Reeds in de landelijke ontwerpwijzer fietsverkeer is duidelijk, dat Noord-Holland genoeg neemt met een slechtere zichtbaarheid voor fietsers dan andere provincies. Op pagina 35 van Perspectief Fiets wordt een herziening van het “beleidskader” aangekondigd. Wij zien hiervan niets terug; brieven over verbetering over ‘aardedonkere fietspaden’ langs N-wegen leiden niet tot resultaat.

Kwaliteitseisen op gebied van voorrang, zichtbaarheid bij duisternis / verlichting en van doorstroming / minimale wachttijden bij verkeerslichten verdienen een plaats in de AAAM; dit is om te voorkomen dat dit een lege huls wordt; tegenstrijdigheden tussen beleid en uitvoering verdienen een politieke bespreking.

Verkeersveiligheid: woorden én daden

Reeds op pagina 22 van Perspectief Fiets wordt het SPV2030 genoemd. Intussen stijgt het aantal doden en gewonden onder fietsers, vooral ouderen.

Wij zijn onder de indruk van de Provinciale ambtelijke kennis en inzet, ook op gebied van verkeersveiligheid. Maar er wordt wel erg lang gestudeerd. Oorzaak van ongevallen van fietsers en voetgangers wordt te vaak gezocht bij het slachtoffer en niet bij de dader. Intussen vragen wij om

- Verlaging van rijsnelheden gemotoriseerd verkeer op N-wegen en andere gebiedsontsluitingswegen, zeker op kruisingen met niet-gemotoriseerd verkeer;
- Herziening van de richtlijnen, geënt op een combinatie van stimuleren fietsverkeer en verkeersveiligheid [drempels, stopgebod, signalering in wegdek];
- Handhaving en controle op rijgedrag van alle verkeerssoorten, dan wel aandringen hierop bij politie en OM;
- Aanvullend zijn programma's gericht op betere voertuigbeheersing en verkeersinzicht van [oudere] fietsers wel gewenst, zoals "doortrappen".

Met vriendelijke groet vanuit de Provinciale Kerngroep Noord-Holland,

Verwijzingen en / of literatuur

Fietsfeiten, nieuwe inzichten, KIM, 2020:

<https://www.kimnet.nl/publicaties/brochures/2020/10/12/fietsfeiten-nieuwe-inzichten>

Fietsvisie 2040, Fietsersbond, ca 2019

<https://www.fietsersbond.nl/ons-werk/fietsvisie-2040/pdf-versie/>

Verkade en te Brömmelstroet; het recht van de snelste, 2020

<https://kiosk.decorrespondent.nl/products/het-recht-van-de-snelste>

Vergelijking kwaliteit doorfietsroutes of snelfietsroutes, ANWB, 2019:

<https://www.anwb.nl/eropuit/test/fietssnelwegen>

Voorrang, Fietsersbond over voorrang:

<https://noordholland.fietsersbond.nl/2021/06/12/fietsersbond-wil-fietspaden-langs-n-wegen-in-de-voorrang/>

Recreatieve hoofdroutes, nota Fietsersbond Noord-Holland, 2019:

<https://noordholland.fietsersbond.nl/recreatief-fietsen/>

verlichting fietspaden

<https://www.raadbergen-nh.nl/Vergaderingen/Algemene-Raadscommissie/2016/08-september/19:30/Ingekomen-stukken/is-16ip-04577-Fietsersbond-onderhoud-Bergerweg.pdf>

Diverse projecten

<https://zaanstreek.fietsersbond.nl/2020/07/14/n246-onveiligere-provincie-verkwanselt-fietsbelangen/>

<https://fietsmaar.wordpress.com/2021/05/11/zienswijze-a9-aansluiting-heiloo/>

<https://fietsmaar.wordpress.com/2021/03/10/verkeerslichten-n504-dorpsstraat/#more-4273>